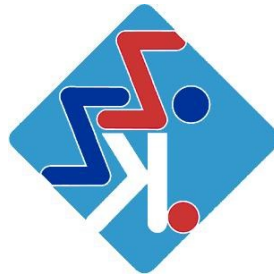

KUGLAŠKI SAVEZ SRBIJE

SUDIJSKI PRAVILNIK

Beograd, jul 2019. god.

Na osnovu člana 38, stav 5 Statuta Kuglaškog saveza Srbije (u daljem tekstu: KSS),
Upravni odbor Kuglaškog saveza Srbije donosi

SUDIJSKI PRAVILNIK

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom se utvrđuju osnovni principi u organizovanju i radu kuglaških sudija (u daljem tekstu sudije) Kuglaškog Saveza Srbije (u daljem tekstu KSS).

Član 2.

U sastavu KSS, pokrajinskih, regionalnih zajednica i opština, deluju sudije organizovane u SUDIJSKE KOMISIJE ili ZBOROVE SUDIJA (u daljem tekstu: sudijske organizacije).

Član 3.

Rad sudijskih organizacija je javan i dostupan svim zainteresovanima. O svom radu sudije obaveštavaju nadležna kuglaška tela i sredstva informisanja.

Član 4.

Svoje zadatke, sudijske organizacije izvršavaju na osnovu svojih godišnjih ili dugoročnih programa rada, u skladu sa Statutom KSS, ostalim Pravilnicima KSS, Odlukama Skupštine i UO KSS, odredbama Sudijskog pravilnika WB/WNBA/NBC, sekcije Klasik, i odredbama ovog Pravilnika.

Član 5.

Materijalno finansijske potrebe rada sudijske organizacije obezbeđuju se na osnovu programa rada, iz sredstava nadležnih kuglaških saveza, Sportskih saveza opština, pokrajina, republika, privrednih organizacija i sudijske članarine.

II ZADACI SUDIJSKIH ORGANIZACIJA

Član 6.

Zadaci sudijskih organizacija su:

- 6.1. Briga o razvoju sudijskih organizacija,
- 6.2. Doprinos opštem razvoju fizičke kulture, posebno kuglanja,
- 6.3. Organizovanje i aktivno učešće u stručnom obrazovanju sudijskog kadra, putem kurseva, seminara, predavanja i praćenja razvoja suđenja i takmičenja,
- 6.4. Angažovanje na unapređenju kuglaških objekata i rekvizita,
- 6.5. Sprovođenje kategorizacije sudija, na osnovu provere znanja,
- 6.6. Izdavanje i overavanje sudijskih legitimacija i amblema,
- 6.7. Vođenje evidencije svih sudija i licenciranje aktivnih sudija,
- 6.8. Delegiranje sudija za takmičenja,
- 6.9. Briga o regularnosti i sprovođenju kuglaških takmičenja i priredbi
- 6.10. Izvršavanje i drugih zadataka koje im poveri nadležno kuglaško telo, a koji su od značaja za razvoj i unapređenje kuglanja.

Član 7.

Sudije se udružuju u svoju osnovnu sudijsku organizaciju prema mestu boravka. Svoj rad obavljaju na osnovu Poslovnika o radu sudijske organizacije i ovog Pravilnika, stručno, savesno i nepristrasno. Sudijske organizacije kuglaških saveza biraju izvršna tela, Predsednika i Komisije.

Radi izvršavanja svojih redovnih zadataka mogu osnovati KOMISIJE za:

- 7.1. Organizaciona kadrovska pitanja
- 7.2. Delegiranje sudija
- 7.3. Pregled i kategorizaciju kuglaških objekata u saradnji s komisijom UO KSS,
- 7.4. Disciplinsku komisiju, koja radi samo po podnetim prijavama za nepravilan rad članova sudijske organizacije, odnosno sudija,
- 7.5. Žalbe, koja radi samo po podnetim disciplinskim prijavama i ostojećim sporovima kada su u pitanju sudije te organizacije

III KATEGORIZACIJA SUDIJA

Član 8.

Kategorije kuglaških sudija su:

- 8.1. SUDIJA
- 8.2. VIŠI SUDIJA
- 8.3. SAVEZNI SUDIJA
- 8.4. SUDIJA INSTRUKTOR - PREDAVAČ
- 8.5. MEĐUNARODNI SUDIJA

Član 9.

Osoba koja želi da postane kuglaški sudija, mora da ispuni uslove:

Da ima navršenih 17 godina, prijavljuje se nadležnoj sudijskoj organizaciji radi sprovođenja ispita pred ispitnom Komisijom, a nakon uspešnog polaganja ispita dobija sudijsku legitimaciju i amblem i evidentira se u sudijskoj organizaciji.

Sudijska legitimacija i amblem su jedinstveni za područje rada KSS.

Član 10.

Viši sudija može da postane svaki sudija koji je uspešno vršio svoju funkciju najmanje 3 godine i za to vreme bio delegiran i odsudio najmanje 3 prvenstvene utakmica (zone, pokrajine, republike), ili kad odsudi 10 prvenstvenih utakmica. Ako ispunjava ove uslove, mora da polaže ispit pred nadležnom Komisijom za proveru i licenciranje znanja sudija, a nakon uspešno položenog ispita stiče zvanje VIŠI SUDIJA.

Evidenciju popisa utakmica koji su uslov za polaganje ispita za napredovanje, dužan je voditi kandidat i dostaviti komisiji za polaganje prilikom prijave.

Takav sudija sudi sva ligaška takmičenja izuzev najvišeg ranga.

Komisiju za polaganje imenuje Sudijska komisija KSS.

Član 11.

Savezni sudija može postati viši sudija koji je najmanje 4 godine vršio svoju funkciju i sudio kao glavni sudija 5 prvenstvenih utakmica, ili kada odsudi kao glavni

sudija 10 prvenstvenih utakmica (zona, pokrajina, republika), položi ispit pred ispitnom komisijom koju imenuje Sudijska organizacija KSS.

Evidenciju popisa utakmica koji su uslov za polaganje ispita za napredovanje, dužan je voditi kandidat i dostaviti komisiji za polaganjem prilikom prijave.

Savezni sudija sudi sva kuglaška takmičenja u organizaciji KSS i njegovih udruženih Saveza.

Član 12.

Sudija instruktor-predavač može postati savezni sudija, koji je taj rang imao više godina i kojeg predloži Sudijska komisija KSS, a koji je aktivan pedagog - predavač i radi na obrazovanju sudijskog kadra i koji položi ispit za sudiju instruktora-predavača pred ispitnom Komisijom koju imenuje Sudijska komisija KSS.

Član 13.

Kandidat za Međunarodnog sudiju se bira iz redova saveznih sudija i sudija instruktora-predavača koji su se istakli u svom radu na obrazovanju kadrova i unapređenju sudijske struke, pod uslovom da govori jedan od dva zvanična jezika WB (nemački, engleski). Pred međunarodnom komisijom WB/WNBA/NBC ispit se polaže na nemačkom ili engleskom jeziku, koji su zvanični jezici NBC.

Listu kandidata za međunarodne sudije predlaže Sudijska organizacija KSS, Izvršnom odboru KSS, koji prema odobrenoj kvoti NBC utvrđuje kandidate koje KSS prijavljuje Međunarodnoj kuglaškoj federaciji radi polaganja ispita.

Međunarodnu aktivnost međunarodni sudija vrši samo po položenom ispitu i dobijenoj licenci. Licenca se obnavlja u roku koji odredi Sudijska komisija WB/WNBA/NBC.

Član 14.

Sve sudije su obavezne da svake 4 godine, a prema potrebi i češće, polažu ispit provere znanja, radi produžavanja prava učestvovanja u sprovođenju takmičenja, čime stižu licencu za naredne 4 godine.

Proveru znanja svih sudija vrši ispitna Komisija koju imenuje Sudijska komisija KSS.

Član 15.

Nakon navršenih 65 godina života, sve sudije završavaju s aktivnim suđenjem, odnosno vođenjem takmičenja.

Dalju aktivnost zasnivaju na radu u komisijama i drugim aktivnostima koje organizuje njihova matična organizacija.

Dalju aktivnost sudije instruktori-predavači imaju u komisijama za licenciranje i polaganje sudijskih ispita.

IV EVIDENCIJA SUDIJA

Član 16.

Evidenciju kuglaških sudija vode:

1. Matične organizacije za sve svoje sudije, svih kategorija,
2. Sudijske organizacije Republike (Pokrajine) za sve svoje sudije
3. Sudijska organizacija KSS za sve sudije na prostoru SRBIJE.

Član 17.

Evidencija se vodi na osnovu matičnih knjiga ili registra sudija, a mora da sadrži sledeće podatke:

1. Lične podatke svakog sudije,
2. Datum položenog prvog ispita i dalje redom, napredovanja prekategoriacije, licenciranja
3. Datum sticanja prve licence i datum produžavanja licence,
4. Funkcije koje je eventualno obavljao u sudijskoj organizaciji, ili drugoj kuglaškoj organizaciji,
5. Aktivnosti ili nedostatke u radu, žalbe na rad, protesti, kazne, pohvale, nagrade, ocene i drugo.

V SUDIJSKI ISPITI

Član 18.

Predlaganje kandidata za polaganje ispita za višu kategoriju vrše nadležne sudijske organizacije uz poštovanje odredbi ovog Pravilnika i celokupne aktivnosti kandidata.

Član 19.

Sudijska organizacija u saradnji sa Stručni savetom i UO KSS, izdaje nastavno-obrazovni program za polaganje sudijskih ispita, koji je jedinstven za područje SRBIJE .

Nastavno-obrazovni program za polaganje sudijskih ispita mora da sadrži sledeće oblasti:

- 19.1. Istorija kuglanja u nas i u svetu
- 19.2. Statut KSS,
- 19.3. Pravilnici KSS s posebnim osvrtom na sudijski Pravilnik
- 19.4. Sportski Pravilnik za kuglanje na 9 čunjeva KSS.

Član 20.

Sudijska komisija KSS je dužna da jedanput godišnje održi sudijski ispit, prema svojim nadležnostima.

Datum polaganja sudijskih ispita objavljuje se putem Saveza i sudijskih organa svih nivoa na svojoj teritoriji, najmanje 15 dana pre roka za polaganje ispita.

Kandidati se prijavljuju nadležnoj sudijskoj organizaciji za određenu kategoriju, najmanje 10 dana pre roka za polaganje ispita.

Član 21.

UO KSS u saradnji sa Sudijskom komisijom KSS utvrđuje visine: sudijske članarine i ispitne takse, koja se koristi za potrebe ispita i pripadajuće troškove.

Član 22.

Sudijska organizacija KSS može, ako se ukaže potreba, da formira povremene ispitne Komisije za kandidate svih kategorija ili da traži proveru znanja sudija.

Član 23.

Sudijska organizacija KSS i ostale sudijske organizacije dužne su da organizuju kurseve, seminare i predavanja iz materije za pojedine ispite. Predavače, određuje Sudijska komisija KSS i to mogu biti samo sudije instruktori-predavači s važećom licencom.

Član 24.

Ispitna Komisija za polaganje ispita ili licenciranje sastoji se od tri člana. Komisiju imenuje sudijska komisija KSS iz redova sudija instruktora-predavača.

Član 25.

Sudijski ispit se sastoji iz dva dela, a može biti pismeni i usmeni.

1. Teorijski deo i
2. Praktični deo

Kandidat koji s uspehom položi teorijski deo može da pristupi praktičnom delu ispita. U teorijskom delu se popunjavaju testovi i odgovara na pitanja iz člana 19. ovog Pravilnika, a u praktičnom delu se vodi pojedinačni zapisnik igre i vrši popunjavanje takmičarske dokumentacije.

Testovi za polaganje teorijskog dela mogu biti različiti za svaki rang sudija, i usvaja ih Sudijska komisija KSS u saradnji s UO KSS, a za PRAKTIČNI deo moraju biti različiti.

Član 26.

Nakon uspešno položenog ispita, kandidat-sudija dobija kategoriju sudije za koju je polagao ispit, sudijski amblem i licencu odgovarajuće kategorije. Sudijsku legitimaciju sudija dobija samo nakon prvog položenog ispita.

Licenca važi samo uz sudijsku legitimaciju.

Licencu izdaje SK KSS nakon položenog ispita-licenciranja.

Overu sudijske legitimacije vrše sudijske organizacije koje izdaju legitimaciju i sudiju uvode u matičnu knjigu, a overu napredovanja sudija u višeg, saveznog i sudiju instruktora-predavača vrši Sudijska komisija KSS.

Član 27.

Posle završenog ispita, Komisija je dužna da preda sav ispitni materijal i rezultate ispita za svakog kandidata sudijskoj organizaciji koja je imenovala Komisiju. Uz materijal se prilaže i izveštaj Komisije.

VI DELEGIRANJE SUDIJA

Član 28.

Delegiranje sudija za pojedina takmičenja vrše nadležne sudijske organizacije.

Delegiranje sudija se vrši najmanje 5 dana pre početka takmičenja.

U super ligama glavni sudija ne može biti član nijednog kluba koji igra na toj utakmici.

Takmičarske komisije su dužne da blagovremeno dostave pismenim putem nadležnim sudijskim organizacijama Propozicije i raspored takmičenja radi blagovremenog delegiranja sudija.

Ukoliko nakon delegiranja pojedini klub traži izuzeće delegiranog sudije, izuzeće vrši Sudijska komisija KSS, ako za to postoje opravdani razlozi. Opravdani razlozi mogu biti samo izrečene disciplinske kazne sudiji, slaba ocena matične sudijske organizacije ili pozitivno rešenje na žalbu s takmičenja koje je vodio sudija za kojeg se traži izuzeće, ako vodi sudski postupak sa klubom kome treba da sudi.

Vlasnici kuglana ne mogu tražiti izuzeće sudije za suđenje na njihovoj kuglani.

VII OCENA RADA SUDIJA

Član 29.

Sudijske organizacije su dužne da jednom godišnje, na sastanku sudijske organizacije pre početka takmičarske sezone, javno ocene rad svakog sudije, za takmičenja i aktivnosti iz svoje nadležnosti.

Sudija koji nije zadovoljan svojom ocenom rada ima pravo žalbe u roku od 8 dana od dana objavljivanja. Žalba se podnosi matičnoj sudijskoj organizaciji koja je donela ocenu rada.

Izvršni organ nadležnog kuglaškog saveza kome pripada matična sudijska organizacija je drugostepeni organ za žalbe, a njegovo rešenje je konačno.

VIII PRAVA I DUŽNOSTI SUDIJA

Član 30.

Prava i dužnosti sudija su utvrđena ovim i ostalim Pravilnicima KSS, Propozicijama za pojedina takmičenja i Uputstvima sudijama koja se izdaju pre početka određenih takmičenja.

Član 31.

Svaki sudija je obavezan da svoju dužnost obavlja u skladu s Pravilnicima KSS, datim uputstvima i Propozicijama te da se uvek rukovodi principom nepristrasnog donošenja odluka.

Za nepoštovanje ovog člana, sudija podleže disciplinskoj odgovornosti.

Član 32.

Dužnosti glavnog sudije takmičenja su:

1. utvrđuje s ostalim članovima sudijske ekipe način rada na takmičenju,
2. pre početka takmičenja utvrđuje ispravnost kuglane i rekvizita,
3. proverava dokumenta prijavljenih igrača i odlučuje o njihovom pravu nastupa,
4. objavljuje ishod kontrole kuglane i rekvizita (ukoliko je ishod pozitivan), službeno otvara takmičenje po protokolu,
5. Vodi računa da se svi učesnici pridržavaju odredbama svih pravilnika a u slučaju kršenja istih donosi odgovarajuće odluke,
6. Predstavlja igrače prisutnoj publici, kontroliše zagrevanje igrača na stazama i označava početak takmičenja,
7. Kontroliše rad sudija na stazama,
8. Vodi rad takmičarske komisije na kuglani, sprovodi njene odluke i upisuje eventualne najave žalbi,
9. Proverava i potpisuje sve zapisnike s takmičenja,
10. Nakon završetka takmičenja proglašava pobednika takmičenja i prema potrebi uručuje odgovarajuća priznanja,
11. Izriče kazne za prekršaje i nesportsko ponašanje
12. Sređuje dokumentaciju s takmičenja (uključujući i svoj izveštaj), koji u roku od 48 časova predaje nadležnom kuglaškom telu.

Član 33.

Sudije na stazama obavljaju sledeće poslove:

1. Prati igru i ponašanje igrača na stazi, unosi i sabira rezultate hitaca u zapisnik igrača,
2. U slučaju kršenja odredbi bilo kog pravilnika od strane igrača na propisan način označava kazne u zapisniku koje izriče glavni sudija i
3. Kontroliše rad automata i totalizatora i upozorava igrače i glavnog sudiju na eventualne smetnje.

Član 34.

Sudija zapisničar obavlja sledeće poslove:

1. Pre početka takmičenja priprema grafikone i formulare zapisnika,
2. Skuplja prijave učesnika takmičenja i uplate a dokumenta takmičara predaje na kontrolu glavnom sudiji,
3. Upisuje u određene zapisnike imena igrača i rezervi i popunjava grafikon,
4. Proverava ispravnost rezultata na zapisnicima, potpisuje i predaje na uvid i potpis glavnom sudiji,
5. Uručuje kopije proverenih zapisnika učesnicima takmičenja,
6. Izrađuje finansijski obračun troškova takmičenja i
7. Zamenjuje glavnog sudiju kad je odsutan.

Član 35.

U slučaju sprečenosti (nedolaska) člana delegirane sudijske ekipe, njegova zamena se obavlja na sledeći način:

1. Glavnog sudiju zamenjuje delegirani član sudijske ekipe s najvišim rangom. U slučaju da za to mesto ima više ravnopravnih kandidata, zamena glavnom sudiji određuje se njihovim međusobnim dogovorom i
2. Sudiju na stazi ili zapisničara može zameniti sudija iz prisutne publike, ukoliko može dokazati svoju stručnost dgovarajućom dokumentacijom.
3. U krajnjem slučaju kada ovakva zamena nije moguća, TK na kuglani će odgovorno odrediti zamenu iz redova učesnika takmičenja.

Član 36.

Sudija mora da dokaže svoj identitet na zahtev učesnika takmičenja. To dokazuje svojom sudijskom legitimacijom, licencom i amblemom koji nosi na grudima, za vreme takmičenja.

Sudijske ambleme propisuje i izdaje Sudijska komisija KSS za sve rangove sudija, osim međunarodnog sudiju, koji ima poseban amblem određen Sudijskim pravilnikom WNBA/NBC.

Član 37.

Za vreme takmičenja sudija mora biti obučen u:

- A. crvenu majicu kratkih ili dugih rukava sa vezenim amblemom Saveza
- B. tamne pantolone (žena - suknju)
- C. sportsku obuću

Na grudima mora da nosi svoj sudijski amblem pripadajuće kategorije.

Član 38.

Međunarodni sudija je dužan da učestvuje u dopunskom obrazovanju i davanju stručnih uputstava i saveta za rad ostalim sudijama, te da radi na osposobljavanju sudijskog kadra. Takođe je obavezan da sudi i takmičenja nižeg

nivoa od saveznih i međunarodnih.

Član 39.

Sudija ima pravo na propisanu sudijsku taksu koju utvrđuje UO KSS za svaku godinu ili polusezonu posebno.

U slučaju putovanja, sudija ima pravo na putne troškove, u visini autobuske karte ili nadoknadu za gorivo u maksimalnoj visini od 15% cene benzina po 1 km na određenoj relaciji.

Ako sudija putuje, pripada mu pravo na dnevnicu koja se isplaćuje prema visini dnevnice na nivou KSS.

Član 40.

Sudijske organizacije su dužne da pre početka pojedinih takmičenja izdaju svim sudijama Uputstvo sudijama za rad na takmičenjima.

IX ZAVRŠNE ODREDBE

Član 41.

U slučaju da nadležni kuglaški savez nije zadovoljan radom sudijske organizacije, može istu rasformirati i sazvati vanredni sastanak za izbor nove sudijske organizacije. Obrazloženje za rasformiranje mora biti dokumentovano i odobreno od prvog višeg organizovanog oblika rukovođenja sudijske organizacije.

Do izbora nove sudijske organizacije, UO Saveza koji je rasformirao Sudijsku organizaciju vrši poslove sudijske organizacije.

Član 42.

Izmene i dopune ovog Pravilnika se vrše na način koji važi za njegovo usvajanje i donošenje.

Tumačenje ovog Pravilnika daje UO KSS i Komisija za normativna akta Kuglaškog Saveza Srbije.

Član 43.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika, prestaje da važi Sudijski pravilnik KSS koji je doneo Upravni odbor KSS 23. decembra 2016. godine.

Član 44.

Ovaj pravilnik usvojio je Upravni odbor Kuglaškog saveza Srbije 23. jula 2019. godine i stupa na snagu danom usvajanja.

SADRŽAJ

	Str.
I OPŠTE ODREDBE	1
II ZADACI SUDIJSKE ORGANIZACIJE	1
III KATEGORIZACIJA SUDIJA	2
IV EVIDENCIJA SUDIJA	3
V SUDIJSKI ISPITI	4
VI DELEGIRANJE SUDIJA	5
VII OCENA RADA SUDIJA	6
VIII PRAVA I DUŽNOSTI SUDIJA	6
IX ZAVRŠNE ODREDBE	8